

PARTITS I SISTEMES DE PARTITS

Ensenyament:	Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Adm.
Tipus d'assignatura:	Optativa
Nombre de crèdits:	6
Professor responsable:	Dr. Cesáreo Rodríguez-Aguilera de Prat
Curs acadèmic:	2007-08
Període lectiu:	Primer quadrimestre

I. PROGRAMA

1. Conceptes bàsics. Procés històric. Teories sobre partits. Funcions dels partits.
2. Els partits i el sistema jurídic. Les fases de la juridificació. La constitucionalització dels partits. Legislació i control jurisdiccional.
3. Les finances. Finançament públic i privat: límits i controls. Ingressos i despeses. El cost de les campanyes electorals.
4. Les tipologies. El criteri organitzatiu: partits de quadres i partits de masses. El criteri electoral: el model del *catch-all party* i el partit electoral-professional. El criteri sistèmic: la teoria del *cartel-party* i els partits antisistema. El criteri ideològic: les famílies de partits.
5. L'organització interna. Organització territorial i sectorial. Democràcia i oligarquització. Lideratge i coalició dominant. Problemes de la democràcia interna dels partits.
6. Les institucions i els partits. El sistema electoral i les seves conseqüències. L'estructura de l'estat i les seves repercussions. Els efectes del parlamentarisme i dels presidencialisme.
7. Els sistemes de partits. Criteris de classificació. El criteri quantitatiu i el grau de fragmentació. El criteri qualitatiu i el grau de polarització. Anàlisi de sistemes de partits.
8. Els grups parlamentaris. Concepte jurídic i realitat política. El grup parlamentari en l'estructura interna dels partits. El grup parlamentari i els parlamentaris individuals.
9. L'acció. La formació de govern. Governos de minoria i governos de coalició. L'orientació partidista de les polítiques públiques. Administració, partits i grups d'interès.

10. El sistema de partits als EUA: Demòcrates i Republicans.
11. El sistema de partits al Regne Unit: laboristes, conservadors i nacionalistes escocesos.
12. El sistema de partits a França: gaullistes, socialistes i extrema dreta.
13. El sistema de partits a Alemanya: CDU-CSU, SPD i Verds.
14. El sistema de partits a Itàlia: Forza Italia, Demòcrates d'Esquerra, Aliança Nacional i Lliga Nord.
15. El sistema de partits a Espanya: PP, PSOE i CiU.

II. OBJECTIUS

Aquesta assignatura es proposa analitzar el paper dels principals actors de la vida política de les poliarquies, els partits, i també dels grups d'interès organitzats característics de les societats complexes. Més en particular, es tracta d'oferir una àmplia informació i criteris d'anàlisi per entendre les característiques i les funcions d'aquestes organitzacions. Així, s'estudien les dimensions jurídica, financera, organitzativa i institucional dels partits polítics, els sistemes de partits i també les seves relacions amb l'electorat i els grups d'interès. Per il·lustrar totes aquestes qüestions, s'estudien els principals partits dels països occidentals més rellevants. La part final del programa es dedica al paper i la natura de les organitzacions dels interessos.

III. CRITERIS D'AVUACIÓ

Examen final teòric amb eventual valoració de recensions.

IV. BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

AGUILERA DE PRAT, C.R. i MARTÍNEZ R. *Sistemas de gobierno, partidos y territorio*. Tecnos: Madrid, 2000.

BERGER, S. (comp). *La organización de los grupos de interés en Europa*. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social: Madrid, 1988.

- COTARELO, R.G. *Los partidos políticos*. Sistema: Madrid, 1985.
- DUVERGER, M. *Los partidos políticos*. FCE: México, 1981.
- MARTÍNEZ SOSPEDRA, M. *Introducción a los partidos políticos*. Ariel: Barcelona, 1996.
- MELLA MÁRQUEZ, M. (ed). *Curso de partidos políticos*. Akal: Madrid, 1997.
- PANEBIANCO, A. *Modelos de partido. Organización y poder en los partidos políticos*. Alianza: Madrid, 1982.
- SARTORI, G. *Partidos y sistema de partidos. Marco para un análisis*. Alianza: Madrid, 1980.
- VON BEYME, K. *Los partidos políticos en las democracias occidentales*. CIS-Siglo XXI: Madrid, 1986.
- WARE, A. *Partidos políticos y sistemas de partidos*. Istmo: Madrid, 2004.

Bibliografía complementària

- BRÉCHON, P. *Les partis politiques*. Montchrestien: París, 1999.
- CALISE, M. (coord.). *Come cambiano i partiti*. Il Mulino: Bolonia, 1992.
- DAALDER, H. i MAIR, P. (eds.) *Western European party systems. Continuity and change*. Sage: Londres, 1983.
- DAHL, R. et al. *I sistemi di partito*. Franco Angeli: Milà, 1986.
- GUNTHER, R., MONTERO, J.R. i LINZ, J.J. *Political Parties. Old Concepts and New Challenges*. Oxford Univ. Press: Nova York, 2002.
- HERMET, G. et al. *Les partis politiques en l'Europe de l'Ouest*. Económica: París, 1998.
- KATZ, R.S. i MAIR, P. *How parties organize. Change and adaptation in party organizations in Western democracies*. Sage: Londres, 1994.
- LENK, K. i NEWMAN, F. (eds). *Teoría y sociología críticas de los partidos políticos*. Anagrama: Barcelona, 1980.
- LIJPHART, A. *Sistemas electorales y sistemas de partidos. Un estudio de veintisiete democracias 1945-1990*. CEC: Madrid, 1995.

MASSARI, O. *I partiti politici nelle democrazie contemporanee*. Laterza: Roma-Bari, 2004.

OFFE, C. *Partidos políticos y nuevos movimientos sociales*. Sistema: Madrid, 1988.

ROKKAN, S. *Cittadini, partiti, elezioni*. Il Mulino: Bologna, 1982.

SEILER, D.L. *Les partis politiques*. Armand Colin: París, 1993.